Bugar byriin proliitaarinar negedegtiŋ! Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. IK bolon yileдb. ebl. ün B-M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene. IX-elde garça baina

1932 onii Ijyyl 5 eder

№ 156 (709)

Zakika yne: Sara byriin 1 tekerig. Alban gazaruudta 1 tek. 30 mon. Gadaada ulasta—1 tek. 50 mon. Dugaar negeediin yne 5 mongo

„B-M. Ynenii" koroonl aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная ... ред. № 3-23, коб. ред. № 344.

Buriaad Mongoliin Respyyвligiin IX oigi əngərgəkə loozonuud

Buriaad-Mongol Respyybligiin IX oin byke beledkeliin kedelmeri bol, dooro biçegdesen loozon dooro əngərgəgdənə.

1. Kedelmeriçen, kolkoosçon ba byke azalçan araduud bolbol. bolşoviigiin kurdabçalaliin teləə ba tiin teləə. namiin zinkeni şuga-miin teləə BK (b) Namiigi toiron nigtaar zagsaaka.

2. Bolşoviigiin 3 dugaar kabariin tariilgiigi amzaltataigaar gyicedkeke.

3. Paar kagalka təsəbiigi 100% gyicedkeke.

4. Kolkoosiin kudaldaagi ərgənəər delgeryylze, kedelmeriçenii-gi kangaka jabadaligi saizaruulkiin teləə temeceke.

5. Bygedeeree bolşoviigiin kurdabçalaliin teləə ba yiledberi sangiin təsəbiigi gyicedkeke ba ilyybçelen gyicedkekiin teləə temeceke.

6. Ɵbese kuriaalgada dyyren beledkelteigeer orokobdi.

7. Byke kyçe ba sanalaa kolkoosuudiigi aza akuin ba emkidangi ygei socaliis bələmiin ilaltabika.

8. Socaliis mal azaliigi debzyylke, oroonii kampaaniin təsəbiigi 100% gyicedkekiin teləə dobtolgiigi ulam kyçelyylke.

9. „Tabanziliin təsəbiin təgeskəkii çanarta dərbedygeer zil" geze urislamziigi ilaltataigaar taraaka.

10. Byke rajoonuudiin zəbləl niitiigi sojoliin dobtolgodo daiçalan elsyylke.

11. Manai respyybligiin paravoos zasaka ba vagoon byteeke gigaantiin barilgada kedelmeriin kyçigi elsyylen əkəbdi.

12. Byke aza akuin prograamiigi gyicedken, Osoaviaakiim, MOPR-iin ba bişe emkinyydiin kedelmeriigi saizaruulza ulas oroonoo kamagaalka jabadaligi bekizyylke.

13. Imperialiistanyydiin zygees SSSR ulasiigi dain certege tatakiin eldeb sedelgenyydte şiidkeli cokico əkəbdi.

14. Nek. Staalinii 6 zyiliin tyykete zaabariigi byke kedelmeriinge salbari keseg bykende gyiced nebteryylen delgeryylkiin teləə temeceke.

15. Leeninii namiin yndeseñii bodolgiin teləə kojor teişee eris tes temeceke.

16. Beje makabadiin sojol bol, socaliismiin tula, eryyl, şudarguu ba uçaraa meden temecegçediigi beledkeke kyçen delekeidekinii kui kuralda ərgənəər beledkeke.

Zagasa agnuuriin froontoos

Zagasanii agnuuriiigi çukalaçalka tukai gol sanalaa tabika

Socaliis indyystri ba tyynçelen kəngen aza yiledberinuudiigi amzaltatai gyicedkeze tabanziliin təsəbiigi dərbən zilde dyyrgeke jabadal bolbol tyyniigi kedelmeriin kyçeer gyised kangaza ba tedeniigi ed keregsel baira baidal bolon idee kooloor dutamag ygei kangaza çadasanaas bolko baina.

Zagasanii agnuuriin yiledberi bolbol kedeegiin azaliigi ba ilangajaa mal azaliigi socaliis josoor bekizyylen kegzyylke jabadalda jaaç ygei şiidkekii çanartai kyldeke baina.

Manai B. M. ulas bolbol mal azalaas gadana zagasanii azal erkilelcedeg ba ilangajaa Kabaan, Bargazan, Jaruuna, Selenge geke metiin rajoonguud bolbol zagasanii agnuuriin azaligi busad azalaas dutuu ygei ilyygeer erkildeg baina.

Manai zorilgo bolbol gancakan usanaas zagasa agnan barikaar kizaarlaka bişe agnaza barisan zagasiigi erkim sain bolbosorson josoor dabasalan azallaza erkim soortiin bolbosorson ideegi gyrende tuşaaka ujalgatai.

Kabaanii rajoon bol zagasanii agnuuri jikedee erkildeg. 4-5 sariin kugacaa dotor 27,000 ceentner zagasa bariaad tyynee erkim sainaar dabasalan bolbosoruulza gyrende tuşaaka loozontoigoor zagasanii agnuurida garka baina. Odoo baicaaza yzebel Kabaanii rajoonii namiin komiteed ba bişe olon emki zurgaanguud bolbol zagasanii agnuuriigi erkildeg kolkoosuud ba zagasa azallaka gazaruudiin (pyynktenyydiin) dunda nebtereliin kedelmeriigi ton ergeer kiize tedenii yiledberi sangiin təsəbiigi toiruulan elsyylze menee boltor çadaa edii baina

Ene jun deerees ile garça eke bainab gekede zagasanii nutagiin kolkoosuud ba emçiin azaltan bolbol kabariin ba zunii zagasa agnuuriin azalalgada ijyyniin ekiner cem garsan baika josotoi aad arai geze ijyyniin 20 garanii yjeer gyiced agnuuridaa orozo juu eçee zarim kolkoosçod gyiced garaza çadasan ygei baika jum.

Mən rajoon dotor zagasanii agnuuri bolbol enyynii urida sanuudta jamar jabaza baisaniigi temdegleke bolbol, zagasanii kolkoosuudiin kolbo taaar arai-kan 3252 ceentner beledkesen ba gyrenii agnuuriin treestiin talaar (gosloob) byriç baga zagasa barisan baina. Ende baicaaza yzekede zagasaçanii dunda niitiin nebtereliin ba gegeerei bolbosoroliin kedelmeri jaaç ygei sulaar tabigdasan, zagasan azaltai kolkoosuudiigi azakuin ba emkidkeliin talaar bekizyylze tedenii kooronoo socoliis josonii mericee cokidosoo gabşagaiçalalga g. m. ton ergeer erkilze ali byke kedelmeridenі nek staalinii 6 zyiliin tyykete zaabarinuudiigi bodoto azal kereg deereni bejelyylze çadagdasan ygei baina

Kabaanii rajoonii namiin korooboi eesediingee zygees tuskai emkidkegçeneriigi ertees kedeetei-şeni ilgeze kolkoosuud ba zagasanii jike baga pyynktenyyd deere namiin yyryydiigi, orologçodiin yyryydiigi ba beləgyydiigi bii bolgoko, gadana, baisan yyryydiigi tedenii kedelmeriigi şinedken baiguulza tuskai azalteiçeni niuubarai rannaar kanduulka josotoi baisan aad, ene kedelmeriigi cag daruidan gyicedkeze çadaa ygei karin arai geze ijyyniin 20 garanaar sojoliin brigaadiigi jabuulsan baina.

Uçar iime deerees təbəəs zyynteişe jike jike zagasanii azalta kolkoosuud ba pyynktenyyd deegyyr meneə kyrter namiin yyryyd emkidkegçener ygei. Bii bolgokiin kemzee abtaa ygei.

Zişeelebel, Dulaanii somondo 5 kolkoosuud bii aad ene somondo nege orlogçodiin beləg 13 geşyydeer togtoson bolboç, odoo bolkodo tere gurbanii kojor geşyydeni garaza bişe garaza oçoson, ganca orologço geşyyn yldeed juuç kiisen ygei alaga suuna.

Tyynçelen zagasa dabasaldag pyynkte bolko Enkaluug deere kamta 100 garan kedelmeriçediin baikada tedenii dunda gancakan nege orologço geşyynyes bişe namtai kyn ygei, bişe bişe pyynktenyydte enyynees doro baidaltai baina. Komuniistanuudiigi yiledberiin gazaraa elsyylke gesen Namiin M. K. togtool kaa oçoson bee.

Uçar iime bolkolo ene tokiooldoson dutuu dundanuudiigi bolşoviigçolon daiçalan usadkaka jabadalda neleed jikeken kyçe çadal ba çadabari keregtei bolko tula Kabaanii rajoonii namiin ba bişe olon niitiin emki zurgaanguud bolbol 1932 ondo 27 mingan ceentner zagasa bariza ton sainaar azalaad gyrende tuşaaka loozonigi uridaa tabiza, ene təsəbee bolzoroos uridçalan ilyybçelen gyicedkekiin teləə byke sanal bodoloo kanduulan olon niite kolkoosuudiigi zagasaçadiigi yiledberi sangiin təsəbiigi toiruulan elsyylke ariguun ujalgatai bolzoi. Zagasanii pyynkte ba agnaka brigaadiin dunda niitiin bolbosoroliin kedelmeriigi çukalaçlan tabiza namiin neləə nebtergeke keregtei.

Kedelmeriçediigi kangaka jabadalda saad uçaruulagçadta eris cokico egeke

Enkaluugiin zagasa azallalgada gol sanalaa elsyylke

(Kabaan)

Kabaanii rajoonii təbəəs zyyn zygiin zagasa agnagçadiin barisan zagasiigi bolboson josoor dabasalan azallaza bolgodog gool yiledberiin gazarani Enkaluugiin zagasa azallalgiin pyynkte mən bolno. Ene pyynkte bolbol sajakanii togtoson bolboç, Sukai, Gagaan çuluun, Gybaa, Tabankii geke metiin olon baakanuud pyynktnyydees oroson zagasiigi cem bolbosoon josoor dabasalan azallaad gargaka neleed kariuucalga jiketei baina.

Ene pyynkte bolbol 1932 onii kugacaada kamta 8000 garan ceentner zagasa dabasalan azallaza beledkeke təsəbtei baina. Ene jike tooto baicaaka təsəbiigi cag bolzor dotoroni bejelyylen kygendeni oruulka jabadal bolbol Enkaluugiin pyynktiin kedelmeriçed gabşagaiçuud ba namaikidaas neleed jikeken çadabari ba kyçe erike baina. Odoo ene yiledberiin gazar deere bolzo baisan ba jabaza baisan kedelmerees abçaza yzebe bolbol tesebiin gyicedkel jike aarag jabaza baina.

Gadana ene yiledberiin gazaraa kedelmeriçenii baira, bolbosoroson ba ygei zagasa kadagalka sklaad, ambaar ba bişe biçede gerbyyliganuudani ankan, tesebtesenii josoor apreeli sariin negen boltor byke barilganuudiigi cem duusaka josotoi baisanaa, karin meneə kyrter zarim barilganuudanii (dabasalka, ceeke) dyyree edii jabaza baina.

Kedelmeriçediin dotoriin emkidkel ba niitiin kedelmeri.

Ene zagasa azallalgiin yiledberi deere kedelmeriçediin dundiin emkidkel ba zuramiin sakilgiin talaar aikabtar sulaar tabigdasan baina, gebel: Kedelmeriingee noormiigi keden çeneen gyicedkeegy baisan ba zoliboroko teneke jabadaluudiigi ba kooliko jabadal jike sulaar jabuulagdasanaas, kedelmeriçedeni bagaza zebseg ba azal kedelmeridee kariuucalga ygei kandadag ba zarim yjede ganca negen kedelmeriçed kedelmeridee ogto garka ygei jabadaluud yzegdedeg baina. Enyynde negen zişee ababal, ijyyniin 24-nii eder modo kireedegçed ogtolon kedelmeridee garal ygei arkidaza edəree barasan baika jum. Enyynde jamar kemzee abtasan bainab gekede, ygei, brigadiirin „junda garasan ygeibte" geze surakada „taraki manai ebedee" geke mete jerin şaltagşuudiigi durasasani jamarç kemzee abal ygei orkidoson baina.

Mən tyynçelen zagasa dabasalka ceekede kedelmerilze baigçadiin zagasanuudaa yrike kudaldaka metiin yzegdelyyd garadag baina.

Enyyn tukai jamarç kemzee abtaza çadasan ygei ergelzelgeer baina. Kerbee ene ceekede 15 kyn kedelmerileze baigaad eder byri nezeediin 1,1 kiilo zagasa daldalan abaaçaka bolbol ederiin 15 kiilo, tere meteçe ten caaşalabal ali tukai jike garaza bolko bee. Iime jumanii bolzo baika uçar bolbol yiled beriçenii ebleliin zygees niitiin nebtereliin kedelmeriigi tabiza bolbosoroliin kedelmeriigi regooreer ygei, şaltaga-naas bolno.

Pyynktiin ebleliin emkini bol niitiin dundaki kedelmeriee saizaruulan ‚kedelmeriçediin kooliigi saizaruulkiin asuudal erkilkiin oron da bolbosorol bagatai kedelmeriin koino garaza jabaza baika juma. Kojordokini zakirgaan zasagaas pyynktigi daigçaka jabadalda ygei tukai oçoson kelebde „bi zagasa abça baisan kyniigi karabal nen tyryylen 3 tek ştraaf zagaat kojordokoo ceçeegei bel zai kedelmeriçed garagtan" gekeb geze jariza suuna.

Kedelmeriçediin kooliin baidal geleed eder 400 graam zagasa byke kedelmeriçedte bolko kooroo baika jum. Jere dergedeki kooli raacani talka cag geke meteer jike muu kangasan bolboç kedelmeriçediin niitiin stoloovo bainano.

Ede bykii ese taaraka jabadaluud juunaas bolnob gekede kedelmeriçediin dunda niitiin nebtereliin kedelmeri ogto jabuulagdasan ygeigees bolno. Ene jikeken yiledberiin gazar baisan aad namiin ba komsomooliin yyryyd ygei nege namiin orlogço geşyyn baibaç jamarç kedelmeri kiisen ygei baina.

Iime niitiin kedelmeriin ton muugaar tabigdasanii yreer kedelmeriçediin dunda socaliis josonii arga meeted, socaliis merice, cokidosoto gabşagaiçalga meeteldyyd jike sula jabana. Odoo 100 garan kedelmeriçedees arai geze 21 kyni gabşagai neretei bolon ba ene nerye abkada main negenii sain ederiin yjeer abasan, tyynees koişo jaazaç kedelmerilesenii medegdeke ygei, tyynçelen brigaada ba ceekenyydiin kooron do socaliis meriicee geze ogto batalsan ygei, karin bykeli pyynkteeree Karaayziin zagasanii yiledberiin pyynktetei socaliis mericeegiin geree biçeg batalsan bolboç tyynii kerzerge gyicedkegdeze baisaniigi şalgasan ygei caarsan deere yldebe. Ene metiin olon dundanuud aikabtar olon baina.

Ende bodozo yzekede ene kedelmeriin ceekede kooliin jabuulaka uzuur şaltagaani junaas bolnob gekede pyynktiin ebleliin emkinyyd bolbol ene yiledberiin gazaraa kedelmeriçediin dunda jamarç çaa ygei ba tedenii dunda jamarç nebtereliin kedelmeri jabuulsan ygeigees bolno.

Iimede Kabaanii rajoonii namiin ba bolbol pyynktenyydiin kolkoosuud ba namiin yyr juu gryype bii bolgozo niitiin nebtereliin kedelmeriigi jabuulka jaaç ygei çukala. Rajoonii komsomoolond yiledberiin ebleliin kedelmeriigi zasaka gabşagai.

„Ynenii" gabşagai D. Z. D.

Kolkoosiin naimaagi emkidkekede tusalka ba koperaaciin şataar kariuu naimaa emkilke

Namiin zaabariiigi zabkaruulka jabadaltai eris temeceke

Şuud kuвilalta kiike

Kolkoosuudiigi aza akui ba zokioon baiguulka talaar bekidkeke jabadal bol ed tavaariin erejyylge, kolkoosiin naimaagi delgeryylke jabadaltai tasaraşa ygei nigta kolbootoi kereg mən baina.

Syyliin yjede niitelegdesen nam ba zasagiin gazariin togtooluud bol kolkoosuud ba emçiin azalta ygeiteі dundaçadaltanii zokiookiin cogcosiigi daiçalan kanduulza, kolkoosiin naimaa elgyyriigi ergedken delgeryylke jabadalda zasagiin gazaraas ylemzeken ankaral tabiza eesediingee gargasan ediigi kolkoosiin delgyyrte gargaza kudaldaan zyiliin olzo aşagtai kolkoosuudiigi kedee azaltai naloog albanaas ogtolon çeleelekiin kamta, emçiin azalta ygeitei dundaçadaltanii kudaldaaniin olzodo naloog abka jabadaligi eris korooson baina.

Mən zasagiin gazaraas kolkoosuud, kolkoosiin geşyyd, kolkoosiin kamtaraluud bolon emçiin azalta azalçan aradiin zygees kolkoosiin delgyyrte gargasan zyilyydiin yne ceniigi jamar teləbeer bulagdulka tukai togtool dotoroo ckce keleesen:

„**Kolkoosuud, kolkoosiin geşyyd ba emçiin azalta azalçan taraaçad bol kudaldaagaa zeeli delgyyr deere bykii cengeer kudaldaka, karin kolkoosiin kamtaraluudiin kudaldaka zyilyyd bol ulasiin naimaanii komeerçeske dunda ynees deeşe bişeer kudaldaka**".

Iingeze, kolkoosiin naimaa delgyyriigi delgeryylke jabadal bol bol yiledberiin oronii eldeb barilganuud ba baiguullaltiin ulmaraa delgerze bykii odoo yjede 32 mln. pyydees 28 mln pyyd kyrter korooson ba mən malbeledkeliin təsəb 92 mingan toonnoos 35 mingan toonno boltor korooson baina.

Gabeç, manai Buriaad-Mongol ulas dotoroo gol təsəbiigi baicaan yzebel, soveed-kolkoosiin delgyyr əşəə ygei baina gebel buruu bolko ygei azai. Karin eerəə byteke jabadalda şytesen emki zuram edleyyd delgyyrte garaza ekilebe. Karin urid jabaza baisan kolkoosuud—Kiaagtiin aimagiin **Ulijaanoviin** neremzete ba Koriin aimagiin „**Şine zam**" geke zergiin kolkoosuudaas nam ba zasagiin gazariin togtooluudiigi tanilcakiin kamta tariilgiin kedelmeriin kurdanaar gyicedkeke ba kolkoosiin naimaagi baiguulka, socaliis mal azaliin teləə temeceke, kolkoosiigi emkidken baiguulka—aza akuin talaar emkidkekiin uçaraa urialsan bolboç, Bookon, Aga, Mukar-Şiber, Jaruuna zerge aimaguudiin kolkoosuud bol darui ugtan abça, kalaza jabuulsan udaa ygei baina. Uçarani karijaata aimaguudiin emki zurgaanuud ba Burkoolkoosojuuziin zygees ankaralaa tabiza, olon niitiin ankaraliigi daiçalan kanduulza çukalan ygei orkigdosonoos bolson azal.

Gadana, Bookon, Selenge, Kori zerge aimaguudta nam ba zasagiin zaabari togtooluudiigi zabkaruulza, yne cengiigi kuuliin jorkiir kizagaarlaka, kolkoosiin nai maanii olzo aşagaas naloog alba erike geke metiin jabbaluud ganca bişe yzegdesenii tuskai barimtanuub baina.

Manai urida zagcaza baigaa zorilgo bolbol, nam ba zasagiin zaabari togtooluudiigi zabkaruulza, angiin daisanii keregte şilzyylze tasalduulkiigi ermelzesen jabadal mən bolko tula, angiin daisanii arga sybegçelge ba baruun „zyynii" oportuniistanuudtai kair nair ygei cokizo, bodoto kereg deere bejelyylen gyicedkekiin teləə temeceke uçartai baina. Enyyniigi gyicedkekiin tul gol bolko kojor zorilgonuud zagsaza baina.

1) **Kolkoosiin geşyyd ba ygeitei dyndaçadaltanii eesediingee kedee azalaas gargasan ediigi kolkoosiin naimaagaar damzuulza kudaldaka jabadalda bodoto tusalamza yzyylkeke jabadaligi emkidkeke.**

2) **Kolkoosiin naimaanii kariuuda koperaaciin şugamaar naimaa emkidkeke ba kolkoosiin naimaanii erilgiigi kangakiin teləə ərgen arad zondo çukala kereglegdeke tavaariin zyilyydigi nemelte bolgon emkidkeke uçartai baina.**

Enyyntei kamta engiin naimaaçad ba konzooçod bolon idyyrçedtei kair nair ygei temeceke ton çukala asuudal mən bişuu.

Z. B-n.

Kolkoosiin delgyyrte juuç acaraba ygei

Selenge. Orongiin somonii „**Ulaan Odon**" arteel bol, azalta deeree ygei ton keltegiigeer temdegledeg baina. Zişeelebel: 32 onii janvaari 1-ees koişo odoo kyrter kedelsən kynde 30-40 azalta eder biçedeg baina. Enyyn deerees kedelmeriçediini, kedelmeridee gabşagaiçalan jabadag ygei ba tus arteel bol odoo kyrter soçaliis mal azaliin ergelziin brigaada emkidke edii baina.

Gadna, kolkoosiin delgyyrte nege ykeree alaza abaaçakaar kamtiingaa cuglaagaar togtoogood, ykeree alaka gekedeni, malaa 100 kubi kamtalsan bolboç, negen geşyyniini „minii yker" geze yberçeleed egbe ygei. Enyyn deerees kolkoosiin delgyyrte juuç acaral ygei, karin kooson suula.

Uçarigi baicaabal „Ulaan Odon" arteel bol baalaltiin josoor malaa 100% kamtalsan deerees nam ba zasagiin gazaraas tabisan jabuulgada saad bolzo baina tula gemteniigi olzo kemzee abkani kariaata aimagiin şalgan baicaaka gazariin çukala yyrge mən bolbo.

Təmər guurasa.

Remzavoodiigi kedelmeriçedeer kangaka jabadaliigi bolşoviig teempeer gyicedkeke

4%-zigşyyritei too.

Buriaadiin remzavoodiin barilgiigi nam ba zasagiin gazaraar temdeglesen cag bolzor dotor gyicedkeke jabadal bol tyyniigi tuluuritai sain kaadraar cag daruı kangaza çadasanaas bolko josotoi. Odoo yjede byke aimag rajoonguudta kedelmeriçediigi elsyylkiin yrgen kedelmeri jabuulgdaza baisan tula aimag, rajoonguudiin namiin ba zebleyydiin emki zurgaanuud baikaar tedenii talaar olorolcozo erkim sain şudarguu kolkoosçod emçiin azalta ygeitei dunda çadaltanii zavoodiin kedelmeride nelenkei orogdoo baina.

Ene eder abça yzekede Burremzavoodiin barilga mill gurban rajoonguud: Kabaan-76 kyn D. Yde 106 kyn ba Selengees 37 kyn jiresen baina. Kerbee təsəbiin josoor bolbol 5250 kedelmeriçed jiresen baika josotoi aad mill 219 kyn jiresen bolood 4,1% gyicedkegdesen baina, tuiliin zigşyyritei zyil mən bolno. Bişe aimaguudaas ene kyrter negeç kyniigi ilgeesen ygei baina. Kerbee ene tyryn ygei baikani jynees bolnob gekede nam, zəbləliin emkinyyd byryyd ba çag daruida nebteregeed manai Zyyn-Sibiiriin kizagaarta tariaabeledkeliin təsəb byke namiin mete jabadaluudiigi yzyylne.

B M respyybligees bişe gazaruudaas kamta 200 garan kyn jiresen baina.

Tyynii caana Kotiin namiin komiteed 50 komuuniistanaruudiigi ba mən kotiin komsomooliin koroo 100 komsomooluudiigi ekeyigi sain kaadraar cag daruı kangaza çadasanaas bolko josotoi aad kerzerge kyçende ene togtooloni orozo bainab gekede ene jabadal arga jabaza baina. Zişeeleebel. K. komsomooliin koroo arai geze 15 komsomooluudiigi ilgesen bolboç tedeni baga nasanii yzegdekete baina.

Uçar iime bolkolo Buriaadiin remzavoodiin barilgiigi kedelmeriçediin kyçeer kangaka jabadal deereki toogoos medekede jike sula gyicedkegdeze baika tula azaliin aradiin komisarlaad ba aimaguudiin (rajoonguudiin) byke namiin, ebleliin ba zebleyydiin emki zurgaanuud bolbol kedelmeriigi ergedkekiin koinoos erçimleke keregte şilzeliin bolgozo bolko ygei baina.

Gegeereliin tasag ankara.

Tynken. Okiiin kuşuun dotoroo sojoliin dobtolgo ton muugaar jabuulagdasanii keden gereçenyydiigi ilerkieilebel, şine latiin ysegiigi niitiin dunda nebteryylke jabadal bolbol ton çukala marşruudani bolko josotoi aad enyyniigi tus kuşuun dotoroo delgeryylze çadaba ygei, jere şine yseg şudalsan Buriaad oldokoni ton çukag baika juma. Enyynçelen şine ysegeer zaakaa surgagçad ugta ygei şakuu, byke kuşuun dotoroo gereni geze 15 likvidaatornuud baina.

Uçar iime tula emki gegeereliin tasagaas ankaralaa tabiza şine ysegiigi delgeryylke jabadaliigi şuud kurdabçalka keregtei.

Okiiin Zabar.

Gegeereliin kedelmeri aвuulna ygei.

Jaruuna. Tus aimagiin korşoonii kopkoosto kamta 40 tukai kedelmeriçen baika juma, edenii 20 tukai kyni yseg biçeg ugta medeke ygei baina.

Enyyn tukai aim: korş. kolbooni zygees jamarç kemzee abadag ygei ba jere uul kedelmeriçenii dunda gegeereliin kedelmeri jabuulagdadaggy baina.

Zokiko gazaraas kemzee abça kurdabçalka josotoi. Cerenzabiin.

Urislamziin caasiigi kurdaar tarazaa Burremzavoodiigi ugtajaa

Zakiltiin teempiigi çangadkaka.

Manai Buriaap-Mongol ulasiin aimaguudta „tegeskekii çanarta 4 zil" geze urislamziin caaciigi zakika jabadaliin teempe kangalta ygeigeer jabuulagdaŝan baina. Tiigeed, ijyyliiin 2-iin medeegeer baicaaza yzebel: Alair, Ekirad Bulgad, Zakaamin, Jaruuna, Aga ba K.-aigaliin aimaguudaas jamarç medee ygei baina. Manai respyyblig dotor 685000 tekerigiin urislamziin caasan taraagdaka josotoi baisanaas, odoo kedelmeriçed ba alban kaagçadiin dunda 863 mingan tekerigiin urislamza taraagdaza, kamtiin azaltanii dunda miin 8 mingan tekerigiin urislamziin caasiigi taraasan baidal bolbol dooşoo kandaza sariuu tatasan medeegiin urgaciigi ysyylze baina.

Kylieegdeed baisan medeenyyd dotor jamar telebtei baidaliigi karuulnab gekede, zişeelebel, Koriiin aimag bol 276200 tek. caasa taraaka baisanaas, odoo kedelmeriçed ba alban kaagçadiin dunda 5 mingan tek. zakigdasan bolbo kolkoosiin dunda tariaaşanii jamarç medee ygei baina.

Enyyntei kamta dursagdasan uçariigi baicaaza kinabal emçiin azaltanii dunda byriç sulaar tabigdaad baisani ynekeeree zokiko ygei japadal men bolno şuu.

Ene bolbol, şine urislamziigi taraaka jabadalda eeree byteke oportuniis josoor kandaza, tasaldulkiin zigşyyritei uçar medegdeze baina.

Darui cagaa urislamza zakika jabadaliigi daiçalkii tempede tabiza, olon niitiin dundiin kedelmeriigi çangadkaza, Buriaad ulasta urgakaar baigaa aguu jike remzavoodiigi ugtaza ulam byri kurdaar, ulam byri erçemteigeer taraaza kinaka too—6850000 tek. telee temeceke josotoi.

Z. B.-n.

Şine urislamziin caasiigi bolşoviigiin josoor taraaka çukala.

Selenge. Burgaltain somonii zebleliin kural deere BK (b) Namiin T. K.-iin ba ulasiin zebleliin komisariaadiin şine urislamziin caasanii uçar togtooliigi sonosozo, aimagiin zygees egtesen urlslamziigi taraakaar 23530 tek. cem batalza abaad, kolkoosuudiin ba emçiin azaltanii dunda taraaka ba idkalgiin kegelmeriigi jabuulka tuskai kurdabçalaliin brigaada gargaba.

Gabşagai B. Cebeenii.

Bedieenereəs zişee abagtii

Selenge. Doodo - Tariin somonii „Bedieeniin" neremzete kedee azaliin arteel bol, eesediin kural deere şine urislamziigi 1240 tekerigeer taraagaad, ijyyni 30-nii eder kyrter bykii taraalgiin kedelmeriigi jabuulkaar ujalgalsan baina.

Gabşagai Cebeenii.

„Tesebte 5-ziliin şiidkekii çanarta gurbadugaar ziliin" urislamza

„5-ziliin şiidkekiiçanarta 3-dugaar ziliin" urislamziin 5 daki sugalgata naadanii terece ygei, alduuri ygei gargalga

Sugalgata naadan bol 1932 onii ijyyniiin 10-11-nii eder Staalinsk (Kyznieecstroi) geze kotodo gargagdasan baina.

Ene sugalgata naadanda terese ygei alduuri ygei gargalgiin 40 razriaadiin obligaaca kabaadasan razriaad byriiin 7.800 şyyberi 201.200 tekerigiin bujuu kamta 312.000 şyyberi 8.048.000 tekerig.

„Sieeriin № №" geze garçagtai tabliica dotor keblegdesen sieeriin №-toi şalgagdaza baigaa obligaaca tosoko uçar bol tere obligaaciin şyyseniigi ilerkiilne. Kerbee şalgaka obligaaciin sieeriin № tabliica dotor ygei baibal, ene sieeriin obligaacada şyyberi ygei geze medeke keregtei bolno.

Dooro zaagdasan sieeriin, № b obligaaca

№ № sieerii	№ № obligaaca	Şyyberiiin kamta
0316	96*)	200
0336	43*)	500
0469	68*)	200
0556	1—100	50
0615	97*)	500
0717	46*)	500
0739	93*)	500
0798	63*)	200
0804	54*)	200
0810	71*)	500
0945	55*)	200
1140	92*)	500
1215	66*)	200
1236	21*)	200
1430	58*)	200
1541	16*)	500
1673	35*)	500
1786	31*)	200
1898	40*)	200
1909	99*)	200
2088	36*)	200
2239	84*)	500
2760	71*)	500
2909	73*)	200
3301	10*)	500
3451	20*)	200
3494	74*)	200
3649	78*)	200
3849	93*)	200
3963	44*)	500
3977	21*)	200
4027	63*)	500
4150	07*)	200
4365	94*)	200
4375	30*)	200
4639	36*)	500
4705	1—100	50
4745	1—100	50
4751	39*)	200
4760	19*)	200
4804	13*)	200
4869	1—100	20
5012	94*)	200
5363	74*)	200
5622	16*)	500
4651	34*)	200
5889	70*)	200
5915	94*)	200
5971	1—100	50
6035	87*)	500
6054	77*)	200
6112	63*)	200
6150	66*)	500
6395	12*)	200
6540	62*)	200
6642	23*)	500
6910	06*)	200
7061	8S*)	200
7062	60*)	200
7124	71*)	200
7531	18*)	500
7605	34*)	200
7684	14*)	200
7707	91*)	500
7831	38*)	200
7985	06*)	200
8377	52*)	500
8388	1—100	50
8623	65*)	200
8630	09*)	200
8703	39*)	200
8782	1—100	50
8961	1—100	100
8983	60*)	200
9200	11*)	200
9355	81*)	200
9383	88*)	200
9412	97*)	500

Yldegçe 99 obligaaciin sieeriin № byken 20-20 tekerig şyyberilen sen baina.

Redaagtariigi orologço D. Cedenii.

Burlaad-Mongoliin kumuniis yniversiteedta suragçanariigi abka zuram

Buriaad—Mongoliin komuniis yniversiteed bol namiin deede surguuli men ba şudalaltai namiin udaridaka kedelmeriçeniigi beledkeke zorilgotoi azai.

Yniversiteed bol yndesen kyyrsiin ba eçeneer suralgiin ceekternyydees byriden emkidkegdene.

Yndesen seegter:

Komuniis yniversiteediin yndesen seegterte emkidkedeg tasagund: 1. Namiin baiguulaltiin. 2. Surtal nebteryylelgiin. 3. Zebleliin baiguulaltiin. 4. Komsomooliin. 5. Beledkeliin-

Namiin baiguulaltiin tasag bolbol BK(b) N-iin aikoomuud, jikeeken aza yiledberiin oronuud kolkoos, sovkoosuud ba MTS-iin namiin komiteeduudta namiin udaridaka kedelmeriçeniigi beledkeke. Yynde suraka bolzoroni 3 ziliin.

Sutal nebteryylelgiin tasag bolbol surtal nebteryy legçed, ederiin ba ydeşiin zeblelte—namiin urguulinuud, teeknikymyyd, rabfaaguudiin niitiin ba ulas teriin surtaaluudiigi zaagçadiigi beledkene. Suraka bolzoroni 3 ziliin.

Zebleliin baiguulaltiin tasag bol aimagiin maştaabiin zebleliin udaridaka kedelmerçeniigi beledkene. Suraka bolzoroni 3 ziliin.

Komsomooliin tasag bolbol aimagiin maştaabiin komsomooliin udaridaka kedelmeriçen ba jikeeken yiledberiin oron, kolkoos' sovkoos ba MTS nuudiin komsomooliin komiteediin sekretaarnuudiigi beledkene. Suraka bolzoroni 1 ziliin.

Beledkeliin tasag bol komuniis yniversiteedte bejee daagaad orozo çadaka ygei baisan nekediigi, yniversiteediin yndesen tasaguudta oroko jabadalda beledkene.

Yniversiteedte orogçod bol udaa ilerkiilegdeke eriltenyydiigi kangaka josotoi: namiin baiguulaltiin, surtal nebteryylelgiin ba zebleliin baiguulaltiin tasaguudta: a) aza yiledberide bujuu kedeenii aza akuida kedelmerilsenii staaz—2 zilees dooşo bişe, b) namiin staaz—kedelmeriçen ba kamtiin azaltan —2 zil, alban kaagçad—4 zil, c) 2 zilees dooşo bişe cag dotor nam, zebleliin ba surtal nebteryylelgiin bodoto kedelmeride jabasan.

Komsomooliin taşagta:

a) Aza yiledberi bujuu kedeenii aza akuida kedelmeriçenii staaz 2 zilees dooşo bişe, b) komsomooliin staaz—kedelmeriçen ba kamtiin azalta 4 ziliin, alban kaagça—6 ziliin, c) 3 zilees dooşo bişe cag dotor komsomooliin bodoto kedelmeride jabasan.

Beledkeliin tasagta:

a)Yiledberide kedelmerilsenii staaz—1 zil, b) 2 zilees baga bişe cag dotor niitiin kedelmeride jabasan Aza yiledberi ba men yyntei adali uçar baidalda kedelmerilsen staaztai kedelmeriçen ba dotoodiin dainda jabagçad bol byke tasaguudta tyryyçiin eelzeende aktaka baina. Yndesen kyyrsede orogçod bolbol zeblelte namiin 2 dugaar şatiin surguulinda suralcadag zyilnuudiigi byrimesen medeke ba jerenkii bolbosoroluudiin talaar doloon ziliin surguulinuudta suralcaka zyilyydiin zerge erdemtei baika josotoi.

Beledkeliin kyyrsede orogçod bolbol: a) odoo bolzo baigaa ulas teriin kereгyydiigi oilgozo çadaka, namiin jike kuraluud ba konfereencenyydiin—togtooluudiigi zeboor oiljoko, b) BK (b) N-iin tyyke, politekonoomi ba angiin temeceliin tyykees ydeşiin zeblelte namiin surguulida suralcadagiin zergeer medeke, c) terelki kelenii talaar: eeriingee sanaza baisaniigi zeb narizuulgataigaar biçeze ba keleze çadaka, ç) matemaatigiin talaar: bykeli too, egeeliin ba arbanii şatada butarkai toonuudtai ali bykii bodolgiigi saiu bodozo ba proceenta gargaza çadaka, d) geograafiin talaar: bejete geograafiin anka zyilyydiigi medeke, geograafiin zuragiigi oilgozo çadaka baika josotoi.

Suragça bolgozo abalgiin şalgaltiigi daaza garagçad bol yniversiteediin suragçadiin toodo bagtaagdaad edende niitiin baira, ideke kool. suralcaka debternyyd ba caarsa guursa, stipeendi niitiin kyçeer egtene.

Jerenkii zuramuud:

Komuniis yniversiteedte tomilon ilgeke jabadaliigi aimagiin namiin komiteeduud gyicedkeze, ilgegdegçediigi suragçad bolgon abkiig: komuniis yniversiteediin mandaatiin komiis batalna. Yniversiteedte tomilogdon ilgegdegcediigi albanaasani çeleelke jabadal, tedeniigi suragçadiin toodo bagtaasanii tukai medee abkatai zerge gyicedkegdene. Tomilogdon ilgegdegçed bol suragçadiin toodo bagtaagdasan eder kyrteree kedelmerilze baisan gazaraas calin kelesee abka josotoi.

a) Suragçad bolgogdon abtagçadaas erike deere dursagdasan eriltenyydiigi kangaka ygei, b) niuuriin dansada kadagdasan aad, yniversiteedte tomilogdon ilgegdeke kyrteree kuriaagdaa ygei namiin zemetei bujuu KK—da keregtei bolood baisan, kaldabaritai jara, kyiten, kursadasan nevrastieeni ba tybirkyliooz ebeçenten yniversiteedte abtaka ygei. Ese abtagçad bol tomilon ilgesen emkinyydiin gargaçaar gederde busaagdana.

Tomilon ilgeke emkinyydte daalgagdaka ujalganuud:

a) tomilon ilgegdegçediin karguin gargaşanuudiigi bejedee daaza abka, b) tomilon ilgegdegçediin yldesen byleneriin tukai oroldoko ujalgiigi bejedec daaza abka, c) dotor kubcasa, pudunşka, puguuşkiin gadar, odijaal, gariin arşuul, gutal, gadar kubcasa geke zergiigi jadabal tyryyçiin zilde dutaka ygeigeer abça jabaka keregtei geze tomilogdon ilgegdegçedte ertees medeeceke ç) tomilogdon ilgegdegçede ninuriin dansa ba BK (b) Namiin aimagiin komiteediin togtool kojoriigi eke, d) tomilogdon ilgegçediin zeeri çadal bujuu erkilze baigaa azaliin ba azal kiisenii staaziin tukai ynemçelge, tomilogdon ilgdgdegçiin tukai tobço şinzelel ba suragça bolgon abtaka zuramiigi medekeb geze tomilogdon ilgegdegçiin egsen raspiiska iime zyilnyydiigi eke.

Yniversiteed bol suragçadiin byleneriin tukai ujalgiigi bejedee daaza abka ygei. Deede Ydede ger bairiin dutagdaliin bolzo qaisan deerees suragçadiin bylerte baika baira egteke ygei geze tomilogdon ilgegdegçedte erteesmedyylke keregtei.

Suragçadiigi şalgan abka jabadal aavgusta negenees ekilne, keçeeliin ekin byke tasaguudta aavgustiin tabanaas ekilke azai.

Aimaguudta kuвaarilan egesen suurinuud

Aimaguud	Tasagiin yndesen kyyrse: Namiin baiguulaltiin	Tasagiin yndesen kyyrse: Surtal nebteryylelgiin	Zebleliin baiguulaltiin	Beledkeliin	Komsomooliin	Kamta
Agiin	2	2	2	3	3	12
Koriiin	2	2	2	3	2	11
Jaruuniin	1	1	1	3	2	8
Zakaamin	2	2	2	3	2	11
Deede-Ydiin	2	2	2	3	2	11
Kiaagtiin	2	2	2	2	2	10
Selengiin	2	2	2	3	3	12
Mukar-şiberiin	2	2	2	2	2	10
Bargazanii	2	1	1	2	2	8
Kabaanii	1	1	1	2	2	7
Tynkenii	2	2	2	2	2	10
Alairiin	3	4	3	—	1	11
Bookonii	3	4	3	—	1	11
E-Bulagadiin	2	3	2	1	1	8
Kotiin namiin komiteed	2	2	2	1	1	8
Buriaad divizioon	1	1	1	—	—	3
BM Zeblelte namiin zurguuli	—	—	—	5	2	7

Suragçadiigi şalgan ilgeke komiisiin materjaaluudani aimagiin namiin komiteedees batalagdaad byke barimtanuudiigi kabsargagdaza Deede Yde, Juuna komunaariin gudamza, 78 dugaar ger, telefoon dugaar 153 gesen aadrisaar 1932 onii ijyyliiin 20 oos kozom bişe yniversiteediin kancaliaara ilgegdeke josotoi.

Kyyrsiin ba eçeneer suraka seegteryydte suragçadiig abkiin zuramuudani sonindo kozom keblegdene.

BK (b) Ni-in MK-iin sekretaar Jirbaanov.

BK(b)N-nii MK-iin sojolsurtaliin keltesiigi erkiegçi Menkiin.

Buriaad Mongoliin Komuniis yneversiteedliigi udaridagça Kiim.

Zasabari.

Tus „B. M. Ynen" soninii Ijyyniiin 3 ederiin №154 de „Gakain Kamar" geze biçiikan filijitooniigi biçegçiin nereni, sonini emkidkegçe nek. C. Sanziin calagaraas bolzo tabigdal ygei garsan tula tyyniigi biçegçed „Delete ba Traagtar" geze medekiigi sonoskojaa.

Men soninii №155—da II niuurtani „Sojoliin dobtolgiin" tukai, Aga. „Øreenii" somonii geze biçegdesenii „Øzeenii" somon geze unşakiigi duradkajaa.

Redaagca

Kedee вiçegçed taanuud bol, ebese kuriaalgiin kampaaniiin beledkel, paar kagalaga, sojoliin dobtolgo, socaliis mal azaliigi debzyylke, oroonii kampaani, gazariin repoormo ba şine urislamza taraaka jabadaluudiigi ton todorkoigoor eder byri biçeze baigtii.

В.-Удинск, тип. ВГИ, зак. № 187 Бурлит № 494 тираж 4000